

og at en Tilbagebetaling før Tiden ofte er ensbetydende med et meget betydeligt Rentetillegg for Skyldneren.

Indenrigsministeriet maa overfor disse Betragtninger anse det for betænkeligt at foreslaa Maksimalrentereglerne opretholdt. Man stiller derfor i Bestemmelsen i Lovforslagets § 1, jfr. § 5, Forslag om, at Maksimalrentereglerne erstattes af en smidigere almindelig Bestemmelse om Rentens Størrelse. Værnet for Laantagere imod Udnyttelse maa navnlig findes i Kredit- og Hypotekforeningslaanene og Sparekasselaaenene, hvorved der til enhver Tid sikres de faste Ejendomme faste Laan paa de bedst mulige Vilkaar. Men desuden kan Udnyttelse af Skyldneres Nødstilstand rammes efter Bestemmelsen i Straffelovens § 282.

En Ophævelse af Rentebevillingssystemet vil medføre en mindre Nedgang i Statskassens Stempelindtægt, da Paategning om Rentebevilling hidtil har været stemplet til Takst 1 Kr. Denne Indtægtsnedgang kan dog ikke antages at ville overstige ca. 40 000 Kr. aarligt.

Til Lovforslagets enkelte Bestemmelser bemærkes iøvrigt følgende:

Til § 1.

Den foreslaaede Lovbestemmelse har Karakteren af en almindelig civilretlig Renteaagerbestemmelse, der supplerer Udnyttelsesbestemmelsen i Aftaleloven af 8. Maj 1917 § 31. Som Forhold, der kan begrunde en væsentlig højere Rente end den, der paa Aftalens Tid maa svares af offentlige Laan, kan fremhæves Pantebrevets Prioritetsstilling, idet der maa svares en Risiko-præmie paa sekundær Prioritet, og Indrømmelse af en vis Uopsigelighe fra Laangiverens Side. Bestemmelsen er ikke til Hinder for Aftaler, hvorefter Renten svinger i Overensstemmelse med det almindelige Renteniveau, f. Eks. Nationalbankens Diskonto.

Bestemmelsen omfatter alle Fremgangsmaader, hvorved Fordringshaveren reelt opnaar et urimeligt Vederlag, derunder Provision, Risikopræmie og Overtagelse af Pantebreve til Underkurs.

Den foreslaaede Lovbestemmelse udelukker ikke, at Skyldneren, saafremt han foretrækker det, kan paaberaabe sig Aftalelovens § 31, naar Betingelserne herfor er til Stede.

Det paahviler ikke Tinglysningsmyndighederne ved Dokumenters Indlevering

til Tinglysning at paase, om Renten overstiger, hvad der er rimeligt, men dette Spørgsmaal maa af Skyldneren indbringes for Domstolene.

Til § 2.

Ved denne Bestemmelse klarlægges det, under hvilke Betingelser Kurslaan fremtidig er lovlige. Ud fra den Opfattelse, at Kurslaan gennemgaaende er en Ulempe for Laantagerne, foreslaas det, at Kurslaan i Almindelighed er forbudt, saafremt Kursfradraget overstiger 2 pCt. Herfra gøres dog en Undtagelse for Laan, der er uopsigelige fra Fordringshaverens Side, idet det foreslaas, at saadanne Laan for hver Periode af 5 Aar, hvori Gælden er uopsigelig fra Fordringshaverens Side, kan udbetales med et Fradrag af yderligere 2 pCt. Dette Fradrag foreslaas beregnet i Forhold til Restgælden ved hver Uopsigeligheidsperiodes Udløb.

Et Laan paa f. Eks. 100 000 Kr. kan herefter altid, saafremt det ikke rammes af Bestemmelsen i § 1, lovligt udbetales med 98 000 Kr. Indrømmer Fordringshaveren 20 Aars Uopsigelighe, i hvilken Periode Laanet er afdragsfrit, kan Laanet lovligt udbetales med 90 000 Kr. Aftales det i sidstnævnte Tilfælde, at Laanet skal afdrages med 4 000 Kr. om Aaret, kan Laanet udbetales med Fradrag af 2 000 Kr. + 2 pCt. af Restgælden ved hver Fem-aarsperiodes Udløb eller 2 pCt. af 80 000 Kr., 60 000 Kr., 40 000 Kr. og 20 000 Kr. = 4 000 Kr. Det samlede Kursfradrag bliver altsaa højst 6 000 Kr., hvilket svarer til en Udbetalingskurs af 94.

Det er ikke i Strid med den foreslaaede Bestemmelse, at Laantageren afholder Udgifter til Stempling og Tinglysning af Laanedokumentet og lignende Udgifter, selv om Laanet udbetales med det højst tilladte Kursfradrag.

Lovbestemmelsen er ikke til Hinder for, at Skadesløsbreve fortsat benyttes, ligesom den ikke gør Indgrib i Adgangen til Haandpantssætning af Ejerpantebreve med deraf følgende Ret til Overtagelse i Henhold til D. L. 5—7—2 og 3, Konkurslovens § 155 og Fyldestgørelse efter Retsplejelovens § 478, 3°.

Til § 3.

Naar Rentebevillingssystemet bortfalder, vil det være betænkeligt, om Skyldneren uden nogen Begrænsning i Tid kan forpligte sig til at svare en nominelt høj